

Dan Puric – o întruchipare a providenței divine în mințile și sufletele oamenilor

Motto: “Demnitatea creștină nu este a chipului omului în om, ci este demnitatea chipului lui Dumnezeu în om”- Dan Puric.

Cu ajutorul lui Dumnezeu am participat la lansarea cărții “*Cine suntem*”, am participat la numeroase conferințe, la cele două spectacole cu mesaj profund creștin – “*Don Quijote*” și “*Visul*”, l-am ascultat la diferite emisiuni de radio și televiziune, la care a fost invitat, i-am citit într-o noapte cartea, și din toate am rămas cu aceeași concluzie: aceea că Dumnezeu - Bunul și Sfântul – ne trimite câte un mesager ori mai mulți, prin care ne atrage atenția, printr-un semnal de alarmă, că nu este bine ce facem sau încotro ne îndreptăm, aceste personae constituindu-se în întruchiparea providenței Lui în mințile și sufletele noastre. Și, deci, în această ordine de idei, vom susține, odată cu Părintele său și al nostru duhovnicesc – Iustin Pârvu – că “personalitatea și activitatea omului de cultură și a regizorului **Dan Puric** nu are nevoie de nici un fel de prezentare. *Urmăriți-l, citiți-l și-l veți înțelege*. Ce prezentare să faci unui om care reușește să trezească conștiința unui tineret, să anime un întreg tineret? Întrebați-i pe acești tineri și nici ei nu vor găsi un răspuns. Este ceva firesc, este ceva ce sufletul tânărului de azi recunoaște în el - recunoaște ceea ce această națiune, azi, a pierdut, recunoaște adevărata lui valoare, adevăratul lui rost, adevărata lui identitate – aceea de român creștin.” Cu alte cuvinte “nu-ți trebuie nici o strategie politică, nu-ți trebuie nici o ideologie să-i faci pe oameni să te iubească, să te urmeze. Trebuie numai să fii acordat la undele armonice ale acestui neam, pentru că fiilor unui neam te adresezi și ei te vor recunoaște. Domnul Dan Puric are această putere de a te fascina, de a te face să-l urmezi – și nu o face forțat; pentru că și tăcând te cucerește. El nu a îmbrăcat numai arta teatrului mut, lui i s-a dat un dar mult mai mare – arta de a câștiga suflete. De aceea și puterea lui de a comunica este mare, rar întâlnită, chiar dacă, prin arta pe care o practică dânsul, o face și fără a vorbi. Acest om îți dă încredere. Este ceea ce simte acest tineret și în viitor va simți și acest popor.”

Și am mai înțeles ceva din toate aceste întâlniri cu Dan Puric, și anume că, iată, cu toții, din păcate, asistăm la adormirea unei societăți ce-și pierde, din nefericire, valorile neamului și ale creștinismului. Același Părinte Stareț al Mănăstirii Petru Vodă afirmă cu toată tăria și responsabilitatea că “au reușit dușmanii ortodoxiei să se ajungă la această stare de uitare. Ei bine, faptul că acest actor reușește să trezească în rândul tineretului de azi calități nobile, ceea ce pierduseră altădată, dovedește că acest tineret este încă însetat după adevăr, însetat de cunoașterea adevărului. Dan Puric te ajută să te cunoști pe tine însuși, mai bine decât credeași tu că o poți face (realitate ce reiese foarte limpede și din această carte). El scoate la lumină acest adevăr, prezentat prin filonul lui artistic, prin care știe să prezinte teoria și viața creștină...”

Cu alte cuvinte, “*Dan Puric mărturisește*. O face firesc și integral. Și s-ar putea să facă școală, atrăgând prin autenticitatea lui și prin inteligența as lăminată de Duh. Este un apologet strălucit. Unul de care comunitatea de credință și iubire a Bisericii noastre avea realmente nevoie... căci Dan Puric gândește cu propriul său cap, inclusive atunci când vine vorba de Biserica Ortodoxă...” – potrivit spuselor lui Dan Ciachir din *prefața* acestei lucrări apologetice și creatoare, dedicată Părintelui Atanasie – “lumină de om și neam românesc” de la Mănăstirea Petru Vodă.

Prin urmare, Dan Puric este, la urma urmei, o conștiință înaltă a vremii sale. Cu o energie inepuizabilă, mână de o vocație dominatoare, “el creează continuu, distribuindu-se în arta teatrului, în arta pedagogiei teatrale, în arta retoricii verbale și aceea a omului public, gratificându-le cu excelență, dar fără să se împartă. Crede nezdruncinat în puterea germinativă a spiritualității noastre românești de tip răsăritean și în dăinuirea sa valorică demnă, angajată în dialogul cu alte viziuni asupra lumii, și deplânge precaritatea ei de azi, produsă de o istorie inumană” – conform afirmațiilor Profesorului Gheorghe Ceaușu din *postfața* cărții. Incoruptibil și răsunător, glasul lui se aude din ce în ce mai mult și mai tare, iar simpatia și prețuirea publică pentru el cresc, așa încât se prezintă ca un

punct de reper și ca o referință bine așezată ori corect amplasată... De ce? Pentru că “inițiativa lui, căci este un om la care se îngemănează gândul cu acțiunea, sunt marcate de o mare doză de noutate, ceea ce face, prin forța lucrurilor, să se opună rutinei canonizate și banalității leneșe. De aceea, el ni se înfățișează ca un biruitor și deschizător de drum, dar aflat pe culmea înaltelor valori pe care noi, moștenindu-le active, fără să fim moșteniți de ele cu pasivitate, le denumim, generic, tradiție.” – după cum relatează același Gheorghe Ceaușu.

Teoretic și artistic, în mod consecvent și cu argumentație convingătoare, el pledează pentru păstrarea ierarhiei valorilor și caută să o legitimizeze implicit și inclusiv, dar și pronunțându-se explicit și exclusiv împotriva proiectării ei în derizoriu și penibil de către instinctual gregar împresurător și mediocritatea zeflemitoare, arogantă și ironică. Vocea lui este și un semnal de alarmă referitor la disoluția și diluarea aplatizantă, relativistă și nivelatoare ce ne terorizează modul de viață și viețuire, strigăt din care străbate atitudinea morală exemplară și spirituală de finețe pascaliană, puse cu inspirație seducătoare în slujba culturii românești. “Grija pentru cristalizarea optimă a conștiinței noastre “de sine” și de a fi cunoscută pe multe meridiane culturale pe care le-a frecventat, ca fiind un “altceva” în concertul lumii, a fost și rămâne o constantă a conduitei sale de creator de artă. El este împovărat de “ușurătatea” acestei nobile misiuni pe care o resimte ca pe o datorie impregnată de iubire” – Gheorghe Ceaușu. Dar nu orice iubire, ci una creștină, căci *Dan Puric este un ortodox autentic și un român adevărat, nefățarnic și nemitarnic.*

Drept urmare, cartea aceasta este rodul unor vaste lecturi și profunde convorbiri duhovniceștice părinți și oameni îmbunătățiți, bine asimilate și argumentate însă cu o sensibilitate rară și cu o convingătoare gândire, debordantă. Este vorba de un comportament și de o atitudine cultivată îndelung și perseverent ori tenace, aflându-se într-o orientare răsăriteană în baza unei perspective culturale impregnată de universalitate, și întrupată într-un discurs strălucitor, bine încheșat și corect argumentat sau fundamentat, urmărind câteva idei constante, de bază. Autorul este un “veghețor” și un “trezitor”, deoarece rafinează cunoașterea de sine românească prin *recursul la memorie*, cunoscând că aceasta este calea consolidării și conservării conștiinței de sine a unui popor. Și asta pentru că el nu luptă pentru construirea unei imagini a României, a unui brand de țară, ci pentru refacerea *icoanei neamului, fărâmițată de-a lungul timpului în atâtea cioburi și bucăți*. Sinceritatea lui nu ar fi suficientă dacă ideile sale nu ar avea o valoare de adevăr general valabil. El crede nelimitat și nezdruncinat în ceea ce spune și în ceea ce face, recunoaște și mărturisește ceea ce gândește și anume la regenerarea spiritului românesc, resuscitând și în imaginația-i bogată, spirit curat și curățat de intemperii și vicisitudinilor istoriei recente, la care face atâtea trimiteri și referințe.

Dan Puric, ca persoană, este captivant și fermecător, ca vorbitor în public este fascinant, ca actor sau regizor este original și inspirat, ca pedagog este model elastic. El însuși este un model și un exemplu pentru ceea ce aspiră și năzuiește să devenim toți, adică să ne primenim, revenindu-ne din zăpăceala și din dezorientarea care ne stăpânește și ne caracterizează în aceste vremuri și răstimpuri. Pe de altă parte, el este o conștiință vie și asumată, ori aceasta înseamnă dedicare voluntară în spațiul acesta fără limite, însă fertil și fecund, al neliniștii, îngrijorării și preocupării. Prin ce face pe scenă și prin ceea ce afirmă în fața miilor de oameni și tineri ce îl aclamă entuziasmați, și prin acest volum, el nu face altceva decât să destindă spiritul românesc, adică să îl însenineze cu umorul său profund, neaș și tandru în același timp, îl cheamă la renaștere, revenire, reînviere și regenerare, la afi, cu alte cuvinte, ceea ce este prin și în esență, la demnitatea și la sfidarea istoriei nefaste. Lucrarea de față conține subiecte și probleme de o actualitate dureroasă, așa încât ea poate fi considerată o strădanie arheologică și istorică reușită a etnicului românesc. Problema și ideea de identitate este abordată în mod analitic, din mai multe puncte de vedere, insistând asupra tensiunii: mutilare, deteriorare, degradare versus dănuire și eternizare ori permanentizare, apoi exterminare și excludere versus tăria și icluziunea credinței creștine. Națiunea și neamul ori poporul în cuprinsul acestui discurs sun tuna și împreună, sinergetice, fac o valoare supremă pentru noi, dar care poate fi, cum sugerează autorul, fără orgoliu, o pildă pentru alții, demnă de luat în seamă.

Scopul și imboldul acestei lucrări este realizarea regenerării demnității naționale și răspunsul la ispita interogativă a rădăcinilor. “Ea se înfățișează ca un sublimat de idei trăite și trăiri ridicate la rangul de idee. Totodată, cartea este un simpton, printr-o conștiință sensibilă, la fenomenul primejdiei în care se află neamul și țara, subțindu-și identitatea ca effect la globalizării formale și al domniei cantitativului, care se conturează tot mai precis la orizontul istoriei, aflată sub zodiac sfârșitului; o

istorie impersonală, făcând elogiul diversităților mărunte în defavoarea entităților istorice tradiționale și mânate de spiritual secularizant și desacralizant cu sorginea în secolul al XVIII – lea francez” – potrivit referințelor lui Gheorghe Ceaușu. Titlurile cu caracter și sugestiv ce alcătuiesc conținutul acestei cărți per la prima vedere, că descoperă și cuprind teme foarte variete și diferite, dare ele, în fond, se află într-o unitate armonică și somfonică de netăgăduit.

Compararea și comparația între omul răsăritean și omul globalizat al postmodernității, de asemenea, este o problemă analizată în carte, și față de care autorul ia atitudine întemeiată. Avem în față noastră o cinstelație de reflecții și meditații antropologice, politice, morale, sociologice și religioase de tip creștin ortodox, ca tot atâtea aspecte și probleme ale întregului și rotundului ce poartă auspiciile și numele acestei țări, cu toate fazele și etapele pe care le implică. Corolarul la care ne referim este convingător prin argumente și atrăgător prin stil. Ne-ar deranja, cel puțin pe mine, dacă cei care-l prețuiesc și iubesc pe Dan Puric și-i admiră demersul apologetic, deci opera, l-ar considera vedetă. Nu, acest epitet ori adjectiv l-ar degrada și înjosi, mai cu seamă acum când acest cuvânt este banalizat prin toate căile și mijloacele mass-media. El este, va deveni și deci va fi mare și celebru prin conținutul ideilor și prin substanța faptelor, prin limbajul artistic-teatral pe care l-a creat, prin atitudinea curajoasă și demnă și prin arta de a genera și produce fondul, forma și învelișul acestora. Oricine își iubește țara și neamul, valorile sale identitare și perene - și asta în contextul multietnic, pluriconfesional și universal – globalizant în care ne aflăm și trăim – are, citind această carte, prilejul unei întâlniri folositoare și efervescentă, pentru solidarizarea cu ele.

În concluzie, vom încheia cu câteva cuvinte din conferința domnului Dan Puric intitulată “*Demnitatea creștină*” – susținută la Alba Iulia în 22 noiembrie 2007 în care arată că “*Demnitatea creștină nu este a chipului omului în om, ci este demnitatea chipului lui Dumnezeu în om. Și, dacă ați observat, omul, și mai cu seamă creștinul, de regulă, când i se întâmplă lucruri care-l afectează doar pe el, le rabdă. Dar, când se întâmplă lucruri care mutilează chipul lui Dumnezeu din el, atunci luptă, luptă până când ajunge martir. Acest chip al lui Dumnezeu din om este suportul demnității creștine. Demnitatea creștină ne-a fost dată de Iisus Hristos. Venirea Lui înseamnă momentul crucial, de fapt, de recâștigare a demnității. De aceea și întrebuițează Sfântul Grigorie Palama termenul de *înnomenire*. Nu folosește nici măcar termenul de *întrupare*, ca să nu dea naștere diferitelor confuzii; zice *înnomenire*. Dumnezeu a luat această dimensiune, cea mai supusă vulnerabilității, ca să se *înnomenească*; din clipa aceea, omul a dobândit și *demnitate creștină*” – care ne lipsește nouă tuturor, și pentru care ne rugăm lui Dumnezeu să ne-o redea și să ne-o readucă și cu ajutorul Domnului Dan Puric – pentru care ne rugăm aceluiași Domn și Stăpân să-i țină harul și darul în continuare, spre folosul nostru, al tuturor.*

Stelian Gomboș.